

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XIX. Policastren. Exemptio concessa alicui Collegio sub proprio Prælato habente jurisdictionem privativam ad quemcumque, An suffragetur quoad clerum & populum castri, seu loci in aliena ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

nario loci, cum istius approbatione ac successiva subiectione & correctione in præmissis; Atque ista mihi videbatur veritas ob dictam rationem, non solum ab humano discursu, sed ab ipsa praxi & experientia comprobata, & cui innititur ultima Constitutio *Alexand. 7.* de super edita.

POLICASTREN.

PRO
EPISCOPO
CUM

COLLEGIO CAPPELLANORUM
CAPPELLÆ SIXTINÆ,
SEU AD PRÆSEPE.

*Casus disputatus in Sac. Congregatione Episcoporum
& Regularium, & implicite decisus pro
Episcopo, cum remissione causa ad
Rotam.*

Exemptio concessa alicui Collegio sub proprio Prælato habente jurisdictionem privatam ad quemcumque, An suffragetur quoad clerum & populum castri seu loci in aliena diœcesi, ad ipsum Collegium & Prælatum pertinentis. Et aliqua de jurisdictione Ordinarii in exemptos ratio turbata jurisdictionis.

SUMMARIUM.

- 1 *Acti series.*
- 2 *Resolutiones in possessorio in his materiis jurisdictionalibus important speciem totalis us-
torie.*
- 3 *Exemptio personarum ac etiam bonorum quid im-
portet quoad castra jurisdictionalia cum Va-
sallis.*
- 4 *Exemptio non suffragatur pro turbata jurisdic-
tione, ob quam sit subdium judicis alias incompe-
tentis.*

DISC. XIX.

Sicuti V. per ejus Constitutionem 58. Collegio per ipsum erecto in cujus Capella præsepis in Basilica S. Mariæ Majoris, amplissimam concessit exemptionem a quorumcumque Diœcesanorum, ac Ordinariorum jurisdictione & superioritate, ita ut personæ, res, & bona quæcumque, ac etiam servientes & ministri, ejusdem cappellæ Protectori privativè subjacerent; Cumque, vel dicto Collegio vel cappellæ unitum esset Monasterium S. Joannis ad Pirum in hac diœcesi Policastren. quod in utili dominio & jurisdictione temporali possidet castrum sub eadem nuncupatione, in quo, ejusque Ecclesiis, clero, & populo, Episcopus tanquam in reliquis ejus diœcesis locis, jurisdictionem spiritua-lem, cum omnimoda lege diœcesana exercere con-sequitur, Quidam verò dicti Collegii Vicarius, ad præfati Monasterii & castri, aliorumque bonorum regimen & administrationem deputatus, se intrusisset in exercitio jurisdictionis spiritualis, curando etiam per clerum & populum, subiectionem

Card. de Luca de jurisdic. & foro compet.

ac obedientiam denegari Episcopo, Hinc proinde Episcopus vel ejus Vicarius eum carceravit, & causam super manutentione suæ jurisdictionis ex remedio jactationum committi curavit in Rota, Undè ex parte Collegii adita fuit Sac. Congregatio Episcoporum & Regularium super ejus privilegio- rum violatione, tam circa dicti Vicarii carcerationem, quàm circa jurisdictionem spiritua-lem, Atque post binam disputationem prodiit resolutio, per quam, demandata dicti Vicarii excarceratione, causa jurisdictionalis remissa fuit ad Rotam, quod mihi scribenti pro Episcopo, visum est importasse omnimodam victoriam, cum ex parte Collegii præten-deretur, nedum manutentio in jurisdictione, quam sibi ex dicto privilegio Apollolico competere asse-rebat, sed etiam quod positiva declaratio fieret su-per indebita carceratione, cum punitione Episco-pi & ministrorum ob violata privilegia, ac etiam re-fectio damnorum & interesse, quorum neutrum obtinuit.

Siquidem quoad excarcerationem, illa videba-tur de congruo demandanda, posita etiam E-piscopi competentia, ob longam carcerationem, quæ loco sufficientis pœnæ rectè cedere debuit; Et quoad remissionem causæ ad Rotam, id in locorum Ordinariis in possessione hujusmodi exercitii exi-llentibus, totalem victoriam importare videtur, quoniam cessante privilegio Apollolico claro su-per territorio separato, & qualitate *Nullius*, quo-ties id prætenditur ex præscriptione immemorabi-li, ista indiget canonizatione trium conformium in petitorio, & interim Episcopus manutentur, ju-xtà receptam praxim, tam Sac. Congregationis Concilii, quàm hujus Episcoporum, ac etiam Ro-tæ, ut in *Toletan. Vulturarien. Anglonen. Apru-zin.* ac tot aliis, de quibus supra, unde hoc posses-sorium de facto, & ex frequenti experimento sa-pere videtur victoriam totalem.

In hujusmodi autem disputationibus, ut su-prà habitis in Sac. Congregatione, duo erant pun-cti, Unus super indebita carceratione dicti Vicarii, absque dubio exempti ab Episcopi jurisdictione, ob amplissimam exemptionem in dicta Constitutione Sixtina contentam, Et alter super activa jurisdic-tione spirituali in clerum, & populum dicti castri.

Super hoc secundo, quamvis scribentes pro Collegio insisterent super amplitudine dictæ exem-ptionis concessæ, nedum personis servientibus, & ministris ipsius Collegii, & Cappellæ, sed etiam bo-nis & rebus, exinde inferendo, quod cum castrum esset de rebus & bonis Collegii, seu cappellæ, ca-debat etiam sub exemptione, ac respectivè sub pri-vativa jurisdictione Cardinalis Protectoris; Nihilominus, cum sensu etiam veritatis, dicebam, prorsus improbabilem videri hujusmodi præten-sionem, quoniam in ordine ad exemptionem per-sonarum, juxtà ea, quæ habentur in dicta *Toletana disc. 1. ac in Maocraten.* & aliis, intelligitur quoad illas ipsius Monasterii, seu cappellæ, ita ut sit jurisdic-tio in personas absque territorio, juxtà privile-gium Almæ Domus Lauretanæ, de quo infra in Lauretana *disc. 33.* ac etiam illud Ecclesiæ Nazare-næ, de quo *disc. seq.* Quoverò ad exemptionem bo-norum & rerum, in qua magis insistebatur, exage-rando quod aliàs privilegium non remaneret verifi-cabile respectu istius castri, cum axiomatibus ta-men & regulis generalibus, nullas deducendo au-ctoritates, quæ percuterent hos terminos; Dicebam, eandem exemptionem cum privativa jurisdictione Cardinalis Protectoris, rectè suffragari, ac opera-tivam

tivam remanere, in casu quo prætendentes jus habere in eadem castro, ejusque bonis & pertinentiis, vellent ipsum Collegium convenire coram loci Ordinario, vel alio iudice, cujus jurisdictionem in vim hujusmodi privilegii rectè declinare possent, nisi ageretur de quaestione feudali, seu de interpretatione jurisdictionis temporalis à Rege in feudum concessæ, juxtà terminos *text. in cap. ex transmissa, & cap. seq. de foro compet.* Non inde tamen inferri poterat ad concessionem jurisdictionis spiritualis, & quasi Episcopalis activæ in ejusdem castri clerum, & populum, cum ex sæpius enunciatis, istæ dicantur oves habentes in pastorem Episcopum, in cujus diocesi & territorio vivunt, nisi per Papam, prævia separatione hujus partis territorii, in eo alter pastor deputetur.

Ita etiam docente totius Catholici Orbis observantia, quoniam, tam Basilicæ Patriarchales Urbis, quàm Sac. Religio Hierosolymitana, ac ferè omnes aliæ Religiones, & Monasteria, habent hujusmodi privilegia exemptiva, tam in personis, quàm in bonis, & rebus, & tamen quoad castra, quæ possident in dominio temporali, non exinde infertur ad hanc jurisdictionem spiritualem activam, nisi probato territorio separato per privilegium Apostolicum illud decernens, vel per immemorabilem canonizatam per tres conformes ut supra, Vel saltem, nisi probata legitima præscriptione quoad actus particulares, juxtà terminos *text. in cap. auditis de præscrip.* ut frequenter in præcedentibus præsertim dicto disc. 1.

Quoverò ad competentiam jurisdictionis procedendi ad incarcerationem dicti Vicarii, non impugnabam, scribens pro Episcopo, incompetentiam in genere, cum esset dupliciter exemptus, quia de corpore ejusdem Collegii, ac ejus minister; Dicebam tamen, etiam cum sensu veritatis, hujusmodi exemptione non obstante, illum potuisse licitè carcerari, ut potè effectum subditum Episcopi, & de ejus foro, ob ejus jurisdictionem rurbatam, cum non detur exemptio, sive de jure, sive ex privilegio, quæ ab hujusmodi competentia præservet ad *text. in cap. 1. de off. delegati, & cap. tam litteris de iustis, cum concordan. latè deductis per Farin. quæst. 114. num. 67. cum sequen. & cons. 134. num. 4. & 5. volum. 2.* ubi de familiari cujusdam Cardinalis, Atque solum per canonistas & Ecclesiasticos, id limitari solet ratione omnimodæ incompetentiæ, tam acti, quàm habitus, ut est illa judicis secularis in clericos, Et habetur infrà in alia Anglonen. & alibi hoc eodem titulo.

NAZARENA,
SEU
TRANEN. JURISDICTIONIS
PRO
ARCHIEPISCOPO NAZARENO
CUM
ARCHIEPISCOPO TRANEN.

Casus disputatus in Sac. Congregatione Episcoporum & Regularium, & resolutus ut infrà.

Concessa per Sedem Apostolicam Episcopo in partibus infidelium, vel hæreticorum,

seu aliàs impedito residere in propria diocesi, Ecclesia intrà limites alienæ diocesis pro ejus residentia, cum jurisdictione ordinaria, & Episcopali in clericos, alioquin illius Ecclesiæ inservientes, & ministros; An hic Episcopus consideretur tanquam inferior Prælati Ecclesiæ exemptæ in aliena diocesi, vel potius tanquam Episcopus, & Ordinarius, tam Ecclesiæ tanquam de territorio separato, quàm personarum, in utraque jurisdictione ordinaria & delegata.

Et positò quod censeatur juxtà hanc secundam partem, An in loco, in quo Ecclesia sita est, exercere possit jurisdictionem cum suis subditis, eos carcerando, sive citando per edicta in locis publicis absque licentia Diocesani, seu Ordinarii loci, Nec non licentiam concedere possit prædicandi in dicta Ecclesia independentè ab Ordinario loci.

Et an confessarii per eum approbati ad audiendas confessiones, aliaque sacramenta ministranda in ipsa Ecclesia, administrare possint sacramenta populo ejusdem loci, vel diocesis, ac absolvere à casibus reservatis per Diocesanum.

Et an Diocesanus, seu Ordinarius, justè petere valeat præfinitionem certi numeri clericorum, & ministrorum pro servitio tui Episcopi exteri, ejusque Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

- 1 DE erectione Archiepiscopatus Nazareni, & collatione dictæ Sedis in Apulia.
- 2 De unione Ecclesiarum Monis Viridii, & Cannarum.
- 3 De jure nundinarum concessò eidem Ecclesiæ, & an accedentes ad dictas nundinas teneantur ad pedagiam remissivè.
- 4 Hic Archiepiscopus deservit crucem, & mozzettam per totum Orbem.
- 5 Recensentur capita controversiarum.
- 6 De resolutionibus super controversiis & dubiis.
- 7 Historicis quando sit deferendum.
- 8 In jure non reperitur præfixus numerus clericorum ordinandorum, vel Ecclesiæ servitio præficiendorum.
- 9 De Ecclesiis non numeratis, & receptitiis, & an certus numerus præfixi possit.
- 10 Arbitrium circa ordinationes clericorum discretè exercendum est, ac aliàs Sac. Congregatio solet inhibere novas ordinationes.
- 11 De Episcopo Fesulano habente Ecclesiam in Civitate Florentia.
- 12 De Ecclesia S. Nicolani Barii.
- 13 Per consuetudinem, vel præscriptionem acquiri potest jurisdictio in alieno territorio.
- 14 Distinguntur plures casus, in quibus exercetur jurisdictio in alieno territorio.
- 15 An subditus à proprio iudice, & superiore citatus extrà territorium teneatur comparere, atque aliàs contumax reputari possit.
- 16 An iudex laicus possit citare ejus subditum in Ecclesia, vel loco immuni.